

Pædagogisk tilsyn i Københavns Kommune

Det pædagogiske tilsyn skal sørge for, at alle institutioner i Københavns Kommune fungerer godt og overholder gældende lovgivning. Tilsynet ser på dagligdagen i institutionen og på det pædagogiske arbejde med børnene.

Det årlige tilsyn består af:

- Et anmeldt tilsynsbesøg, hvor den tilsynsførende pædagogiske konsulent observerer det daglige arbejde med børnene ud fra en række observationskriterier¹.
- En faglig dialog med ledelse og repræsentanter for medarbejdere og forældre.
- En tilsynsrapport, der samler op på observationer og faglig dialog, og hvor der på baggrund af tilsynet gives en vurdering af den pædagogiske indsats.

Tilsynsrapporten præsenteres og drøftes som et fast punkt på det årlige forældremøde. I klyngerne orienteres klyngebestyrelserne herudover om enhedernes tilsynsrapporter mindst en gang årligt.

Den pædagogiske konsulent

Alle institutioner i Københavns Kommune har en pædagogisk konsulent tilknyttet. Den pædagogiske konsulent rådgiver og vejleder i løbende samarbejde med institutionen om blandt andet pædagogik, faglig udvikling og forældresamarbejde.

Det er institutionens tilknyttede pædagogiske konsulent eller en anden konsulent fra områdeforvaltningen, der gennemfører det årlige tilsynsbesøg og skriver tilsynsrapporten.

Den bydækkende tilsynsenhed

For at understøtte uvildigheden i tilsynet er der i Københavns Kommune etableret en bydækkende tilsynsenhed, som ikke har løbende samarbejde med institutionerne. Tilsynsenheden deltager i 10% af tilsynene i tilfældigt udvalgte institutioner. Det er tilsynsenhedens opgave dels at kontrollere, at det pædagogiske tilsyn udføres som beskrevet i Københavns Kommunes tilsynskoncept, dels at bidrage med et uvildigt og udefrakommende blik i vurderingen af den pædagogiske praksis.

Hvis du vil vide mere

Har du spørgsmål til rapporten, er du velkommen til at kontakte lederen i institutionen.

Du kan læse mere om det pædagogiske tilsyn samt opfølgning på tilsynet og se den seneste kvalitetsrapport for hele dagtilbudsområdet på: www.kk.dk/kvalitetogtilsyn.

¹ I institutioner, der i et tilsynsår har fået vurderingen "Vedligehold indsats" i alle temaer, gennemføres i det efterfølgende tilsynsår ikke et ordinært tilsyn, men et Light-tilsyn. Light-tilsynet består af en vedligeholdelsesdialog, men der gennemføres ikke observationer, ligesom der heller ikke gives en vurdering af den pædagogiske indsats.

Læsevejledning

I rapporten på de kommende sider kan du læse konklusionerne fra det seneste tilsyn i institutionen. I slutningen af rapporten finder du institutionens beskrivelse af opfølgning på sidste års tilsyn samt kommentarer til dette års tilsynsrapport. I bilaget til rapporten finder du institutionens selvregistrering, der omhandler lovgivningsmæssige og kommunale minimumskrav.

Tilsyn med den pædagogiske kvalitet

Tilsynet i Københavns kommune føres ud fra en række kriterier, som ifølge forskningen om kvalitet i dagtilbud er væsentlige for at skabe rammer for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Kriterierne er kategoriseret under seks temaer med afsæt i det pædagogiske grundlag i den styrkede pædagogiske læreplan:

1. Samspil og relationer mellem børn og voksne
2. Børnefællesskaber og leg
3. Sprog og bevægelse
4. Forældresamarbejde
5. Sammenhæng i overgange
6. Evalueringskultur

Vurdering af indsats i tilsynsrapporten

Det pædagogiske arbejde i institutionen vurderes på baggrund af observationer og dialog om kriterierne i de seks temaer. For hvert tema giver den pædagogiske konsulent en vurdering af, hvordan institutionen skal arbejde videre med indsatsen med en af de fire kategorier nedenfor.

Institutionen skal vedligeholde indsatsen – betyder at i institutionen skal fortsætte det gode pædagogiske arbejde og løbende udvikle deres praksis.

Institutionen skal justere indsatsen – betyder at i institutionen skal fortsætte det gode pædagogiske arbejde og foretage nødvendige justeringer i deres praksis. Den tilsynsførende kan evt. give konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Institutionen skal ændre indsatsen – betyder at i institutionen skal foretage ændringer i deres praksis, og den tilsynsførende giver konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Institutionen skal iværksætte en ny indsats – betyder at i institutionen skal gøre noget væsentligt andet i deres praksis, end de gør i dag, og den tilsynsførende giver konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Anvisninger og strakspåbud

I forbindelse med tilsynet kan den pædagogiske konsulent give en eller flere konkrete anvisninger på opfølgende tiltag. Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag skal efterleves af institutionen, og der følges op på disse ved næste års tilsyn.

Hvis den pædagogiske konsulent i forbindelse med tilsynet observerer konkrete enkeltstående forhold, der er skadelige for børns trivsel og udvikling kan forvaltningen udstede et strakspåbud. Et strakspåbud indebærer, at institutionen skal iværksætte tiltag, der med det samme ændrer uønsket praksis. Forvaltningen følger op inden for 14 dage. Strakspåbud kan også udstedes, hvis institutionen ikke lever op til et eller flere af de gældende lovkrav, retningslinjer, anbefalinger mv.

Opfølgning på tilsyn ved bekymring eller alvorlig bekymring

Hvis forvaltningen på baggrund af tilsynet bliver bekymrede for den pædagogiske kvalitet eller andre forhold i institutionen, vil der i forlængelse af tilsynet altid blive iværksat et skærpet tilsyn. Det er institutionens ledelse, der er ansvarlig for at rette op på de forhold, der har givet anledning til bekymring, og forvaltningen sørger for, at institutionen får den hjælp og støtte, der er behov for i processen.

Når forvaltningen fører skærpet tilsyn, vil en pædagogisk konsulent komme på et eller flere uanmeldte tilsynsbesøg og foretage observationer af den pædagogiske praksis med fokus på de bekymrende forhold. Det skærpede tilsyn ophæves, så snart institutionen arbejder konstruktivt med udvikling af kvaliteten af den pædagogiske kvalitet, eller når institutionen har bragt orden i de forhold, som har givet anledning til at iværksætte det skærpede tilsyn.

Hvis bekymringerne for den pædagogiske kvalitet eller andre forhold i institutionen er af alvorlig karakter, vil der blive udarbejdet en handleplan. Handleplanen beskriver kort og præcist, hvilke alvorligt bekymrende forhold der er konstateret, hvilke forandringer der skal ske i perioden med skærpet tilsyn, hvor hurtigt tiltag skal sættes i gang, samt hvordan og hvornår forvaltningen følger op.

Særlig indsats til udvikling af pædagogisk kvalitet

Københavns Kommune har fokus på at udvikle høj pædagogisk kvalitet for alle børn. I nogle institutioner kan der i perioder være behov for at forvaltningen træder tæt sammen om og med institutionen for at understøtte det arbejde. Når tilsynet giver anledning til bekymring for den pædagogiske kvalitet, igangsætter forvaltningen derfor samtidig med det skærpede tilsyn en særlig indsats til udvikling af den pædagogiske kvalitet.

En særlig indsats til udvikling af pædagogisk kvalitet er et toårigt forløb, hvor institutionen arbejder målrettet med at udvikle rammerne for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse. Forvaltningen understøtter i perioden institutionen med ledelsessparring, faglig opkvalificering og hjælp til at fokusere på de opgaver, der styrker relationer mellem børn og voksne.

Når indsatsen er godt i gang, understøtter forvaltningen stadig med support og sparring, men fører ikke længere skærpet tilsyn.

Fakta om dette års tilsyn

Dato og tidspunkt for observationer: Forud for den faglige dialog er der foretaget observationer af institutionens pædagogiske praksis ud fra observationsguiden i Københavns kommunes tilsynskoncept. Observationen fandt sted i begge huse d. 23. marts 2023 kl. 9.00 – 12.00.

Faglig dialog blev afholdt d. 27-03-2023

Ved den faglige dialog deltog Klyngeleder, pædagogisk leder, 2 medarbejderrepræsentanter, forældrerepræsentant og pædagogisk konsulent

Tilsynet er afsluttet d. 08-05-2023

Tilsyn er gennemført af pædagogisk konsulent Eva Møller Nielsen

Generelle bemærkninger

Informationer om institutionen, observationer og faglig dialog, der vurderes at være relevante i forbindelse med det gennemførte tilsyn.

Vuggestuen Sundholm og vuggestuen Hørgården blev lagt sammen d. 1. august 2022. Den pædagogiske leder fra Sundholm er blevet leder af hele institutionen. Rent administrativt er det stadig to matrikler med hver sit org. nummer. Det vil sige, at den pædagogiske leder oplever udfordringer med dataadgang i forhold til bl.a. AULA og hjemmesiderne, men de to afdelinger arbejder som ét fælles hus.

Beskrivelse af eventuelle strakspåbud

Eventuelle øvrige bemærkning og aftaler vedrørende opfølgning på tilsynet

Der er kommentar fra forældrerådet i forbindelse med tilsynsrapporten. Dette tilføjes og skrives ind i dette felt. 31.3.23
1. Kommentarer til Samspil og relationer Vi stiller os undrende overfor, at læringsmiljøet kun er blevet vurderet som værende 'i nogen grad' organiseret, da der i beskrivelsen står, hvordan læringsmiljøerne fremkommer "tydeligt i alle rummene". Derudover undrer det os at der i beskrivelsen af barnet der ikke mødes af den voksne i garderoben, udelades at denne voksne er nyvikar, samt at den anden voksne, en pædagog, hjælper vikaren ved tydeligt at spejle/vise, hvordan den nye vikar fremover kan møde barnets behov. 2. Kommentar til Evalueringskultur Vi vil gerne gøre opmærksom på, at det ikke nævnes i rapporten, hvordan optagelserne fra garderoben konkret bruges til netop at evaluere fundene, og hvordan evalueringen har været med til at løse problematikken. Beskrivelsen tegner et misvisende billede af at personalet ikke gør noget ved denne problematik.

Samspil og relationer mellem børn og voksne

Vurdering

Det vurderes på baggrund af observationer og faglig dialog, at institutionen skal justere indsatsen

Begrundelse for vurderingen

Under observationerne ses:

- Det pædagogiske personale er altid eller næsten altid opmærksomme og reagerer sensitivt på børnenes signaler.
- Det pædagogiske personale spejler ofte børnenes følelser ved hjælp af mimik, krop, lyde og ord.
- Det pædagogiske personale er altid eller næsten altid tilgængelige for børnene og tilbyder trøst og omsorg, når børnene er usikre, bange eller ked af det.
- Det pædagogiske personale er altid eller næsten altid nærværende og fordybet i samspillet med børnene.
- Det pædagogiske personale bruger altid eller næsten altid rutinesituationerne til at skabe stimulerende samspil præget af nærvær, omsorg, ro og rytme.
- Læringsmiljøet bærer i nogen grad præg af tydelig organisering, der skaber rammer for gode samspil og relationer mellem børn og voksne.

Observationen viser, at man har stort fokus på at arbejde med samspil og relationer i alle sammenhænge i løbet af dagen – ude og inde. Det ses, at medarbejderne er opmærksomme og reagerer sensitivt og roligt på børnenes signaler, men det er ikke alle medarbejdere der er opmærksomme på at spejle børnenes følelser ved hjælp af mimik, krop, lyde og ord. Denne variation ses bl.a., da et lille barn kommer ud i garderoben og hiver i sin flyverdragt og græder højt, da en voksen med få ord tager barnet i hånden og forsøger at få barnet ind på stuen for at lave noget andet. Lidt efter kommer de ud i garderoben igen og barnet græder stadig. En anden voksen hjælper og siger: Åh, jeg kan se, at du blev rigtig ked af det. Det var ikke rart. Den voksne kommer hen og barnet løftes op på skødet og de krammer hinanden og barnet stopper med at græde. Det observeres, at medarbejderne er nærværende og fordybet i samspillet med børnene. Det ses bl.a. ved, at børnene fortrinsvis deles i mindre grupper ved aktiviteter og leg, i garderoben samt under frokosten. I aktiviteter og lege er medarbejderne aktivt deltagende. Det ses bl.a. på legepladsen, hvor de voksne bl.a. leger bus, gynger og synger, leger i legehus og kører på motorcykel med børnene. I samspillet høres det, at de fleste medarbejderne sætter ord på børnenes handlinger og følelser og børnene roses meget, f.eks. ved frokosten, hvor børnene selv øser mad og vand op og i garderoben, hvor de selv øver at tage tøj på – sammen med den voksne. Det ses, at læringsmiljøet for børnene bærer præg af tydelig organisering, hvor medarbejderne fordeler sig i rummene og har forskellige roller og opgaver. Faste aktivitetsskemaer følges og medarbejderne har armbånd på, som viser om man er 'Fordyber', 'Omsorgsperson' eller 'Flyver'. Læringsmiljøet for de voksne i fht. relationsarbejdet er også tydeligt i alle rummene, hvor der synligt hænger små 'huskesedler' til personalet, som "Vær nærværende, i øjenhøjde og nysgerrig!" og "Du har tid nok til at vente på, at barnet smører sin mad!" samt hjælpesætninger som f.eks.: "Du blev ked af det... jeg trøster dig... såh såh...". I det ene hus arbejder man med funktionsopdelte rum og efter formiddagsmaden åbnes dørene og der opstår tumult i overgangen til de planlagte aktiviteter, da børnene ikke rigtigt ved, hvad der skal ske.

I den faglige dialog fremgår det, at Medarbejdere og forældre genkender observationerne og er glade for, at de på trods af en sammenlægning samt personaleudskiftning er nået så langt, som de er. De har arbejdet fokuseret på at køre de to kulturer sammen og på at få skabt en fælles rød tråd. Relationsarbejdet med børnene hele dagen og i alle aktiviteter, lege og rutiner er blevet opkvalificeret. Medarbejderne har arbejdet med 'Tryghedsdækket', som er blevet introduceret af den tværfaglige support med både undervisning og sparring. Det har givet mere ro blandt børnene, større bevidsthed om det vigtige samspil og at man ser barnets signaler. Arbejdet kræver, og det har medarbejderne givet hinanden hånd på, at man går til hinanden og undrer sig sammen, hvis en kollega glemmer det gode børnesyn. Derfor arbejdes der nu i teams fremfor at være stueopdelt. Det sikrer gode muligheder for fælles sparring, fælles organisering, aktivitetsplaner på tværs, fælles morgener og at alle voksne har en relation til alle børn. Nye medarbejdere introduceres til arbejdet

med 'Tryghedscirclen' og det kan forældrene også mærke, når de kommer i institutionen, ligesom 'Tryghedscirclen' har været temaet på et forældremøde. Ved dialogen fortæller medarbejderne, at de er et hus med en del vikarer, og at det kræver, at man virkelig er skarp i sin organisering, bla. i overgangene og når man har funktionsopdelte rum til vuggesuebørn. Dette skal hele tiden genbesøges for at sikre fortsat trykke børn i skiftene. Hver uge afholdes refleksionsmøder, hvor der laves aktivitetsplaner med udgangspunkt i omsorg og tryghed for børnene. Evaluering og status på relationsarbejdet drøftes løbende på sparringsmøder for pædagogerne, og det i talesættes, hvordan medarbejderne udvikler sig. Ved hjælp af 'Strukturkur' er der lavet en konkret udviklingsplan. Medarbejderne oplever en anden arbejdsglæde ved nu at have fået konkrete værktøjer til at få skabt en anden omsorg og tryghed for det enkelte barn. Institutionen skal være med i et nyt forskningsprojekt "CIP", hvor medarbejderne skal filmes i samspillet med børnene. Medarbejderne fortæller, at deltagelsen i projektet vil fastholde relationsarbejdet over længere tid.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Institutionen skal fortsætte det gode arbejde og foretage de nødvendige små justeringer i indsatsen. • Genbesøg overgange og skift • Drøft hvad det vil sige at spejle børnene med mimik, krop og lyde, som viser at man som voksen sætter sig ind i og forstår, hvad barnet føler

Børnefællesskaber og leg

Vurdering

Det vurderes på baggrund af observationer og faglig dialog, at institutionen skal vedligeholde indsatsen.

Begrundelse for vurderingen

Under observationerne ses:

- Det pædagogiske personale hjælper og guider altid eller næsten altid børnene til at deltage i positive samspil med hinanden i forskellige børnefællesskaber.
- Det pædagogiske personale er ofte opmærksomme på og hjælper de børn, der ikke indgår i positive samspil og børnefællesskaber.
- Det pædagogiske personale er altid eller næsten altid aktive i ft. at støtte og guide børnenes lege med hinanden i større eller mindre fællesskaber.
- Der er i høj grad balance mellem børneinitierede lege og voksenplanlagte lege, aktiviteter og rutinesituationer.
- Det pædagogiske personale sikrer altid eller næsten altid, at alle børn er aktive deltagere i pædagogiske aktiviteter, rutiner og opgaver.
- De fysiske læringsmiljøer inviterer i høj grad til forskellige former for leg og understøtter børns lyst til at lege, udforske og eksperimentere.

Under formiddagsmaden observeres det, at medarbejderne italesætter, at børnene hjælper hinanden, børnene roses og de voksne følger børnenes optagetheder og er nysgerrig sammen med børnene. Dette ses bl.a., da nogle børn pludselig får øje på nogle fugle uden for vinduet og flere rejser sig og går hen og kigger. Et barn siger han kan se en krage og de voksne siger højt, at det var flot husket. Senere i garderoben kigger børnene på tavlen med billeder af fugle og den voksne siger: "Du kravler op for at kigge på fuglene" og et andet barn vil også kravle op og får hjælp, imens den voksne sætter ord på. Det høres derfor rigtig ofte, at personalet tager i initiativ til samspil og fælles samtaler om et fælles tredje. Der gives plads til, at børnene kan udforske fællesskabet ved at personalet er stabilt til stede og involverer sig afstemt ved at guide børnene. Det ses f.eks. på stuen, hvor børnene inviteres til at læse bog sammen med den voksne og de andre børn på madrassen, eller hvor der synges og fjolles på gulvet eller på legepladserne, hvor der leges bus og køres på motorcykel. Jeg ser kun enkelte situationer, hvor den voksne ikke får øje på eller er opmærksom på børnenes henvendelser, men det er ikke det generelle billede. Formiddagen byder på leg og aktiviteter afstemt børnenes alder og udvikling. F.eks. sidder de yngste børn i ro og fred sammen med en voksen på legetæppet med lukket dør, de store kommer ud og lege i regnvejret og får rørt deres kroppe, andre leger med vand på badeværelset, der males og leges med kartoffelmel. Alle børn og voksne er i gang med noget. Børnene hjælper med at hente madvogne, de hjælper med borddækningen, de øser selv mad og vand op, og det ses tydeligt, at det er kendte rutiner for børnene. De roses for det, de hjælper med og det de kan selv. Det fysiske læringsmiljø er indrettet, så der tilbydes forskellige legemuligheder i større eller mindre børnefællesskaber med relevant legetøj tilpasset vuggestuebørn, såsom køkken, dukker, biler, dyr, læsekrog samt bevægelseslege på madrasser, puder og i huler. Legezonerne har store og tydelige billeder af, hvad børnene kan lege med.

I den faglige dialog fremgår det, at Observationerne genkendes af medarbejdere og forældre. Medarbejderne fortæller om deres arbejde med at være nysgerrige sammen med børnene og følge børnenes spor. Det gælder også selvom børnene vil noget andet end den planlagte aktivitet. Børnenes ressourcer italesættes overfor de andre børn og det giver flere deltagelsesmuligheder og nemmere adgang ind i fællesskabet. De mange aktiviteter på tværs af husene er også med til at sikre flere deltagelsesmuligheder, ligesom der ses på, at alle uanset alder kan deltage. På refleksionsmøderne drøftes aktiviteter, inddragelse, læringsmål, hele børnegruppen samt den konkrete organisering. Der aftales altid 'hvem gør hvad' og alle medarbejdere kan se deres rolle og funktion i planen. De konkrete armbånd viser, hvad rollen og opgaven går ud på, f.eks. at flyveren tager imod børnene om morgenen. Medarbejderne har indgået en kontrakt med hinanden om, at man selv tager ansvar for at orientere sig i dagsplanen. Nye vikarer kan altid se, hvad de skal på dagen. Forældrerepræsentanten genkender organiseringen i det, der altid sidder en voksen i garderoben, eller på legepladsen og man bliver taget rigtig fint imod om morgenen. Om eftermiddagen er der fokus på i fællesskab at bruge

legepladsen, fællesrummet og motorikrummet. Medarbejderne fortæller videre om, at der fremadrettet skal være meget mere fokus på legepladsens legezoner. Der skal arbejdes meget mere med krop, bevægelse og sanser både inde og ude – en profil, som Hørgårdens vuggestue har arbejdet med tidligere. Det skal derfor drøftes, hvordan det kan komme rigtigt i spil igen. Men den grundlæggende viden om relationsarbejdet har været første prioritet. Selvhjulpenhed har været svært for nogle og skal hele tiden genbesøges, fortælles det. Det pædagogiske måltid er blevet genopfrisket, så børnene er medinddraget, de bruger deres sanser, rører ved maden og hjælper til. Samlingen er der blevet eksperimenteret med, f.eks. har man hele efteråret holdt samling udenfor. Der er fokus på at det skal give mening for børnegruppen. Vi drøfter en observation, hvor en gruppe spiser formiddagsmad på gulvet, men hvor tydeligheden i hvad børnene kan og må, mens de spiser er uklar. Dette kan medarbejderne med fordel reflektere over og finde en løsning på, der passer til dem og børnegruppen.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Institutionen skal fortsætte det gode arbejde og fortsat løbende udvikle deres pædagogiske praksis.

Sprog og bevægelse

Vurdering

Det vurderes på baggrund af observationer og faglig dialog, at institutionen skal justere indsatsen.

Begrundelse for vurderingen

Under observationerne ses:

- Det pædagogiske personale agerer ofte som sproglige rollemodeller for børnene.
- Det pædagogiske personale arbejder i nogen grad systematisk med sprogunderstøttende strategier gennem hele dagen.
- Det pædagogiske personale agerer ofte som rollemodeller i ft. bevægelse og brug af kroppen.
- Det pædagogiske personale indtænker altid eller næsten altid sproglige og motoriske læringsmuligheder i alle rutinesituationer.
- De fysiske læringsmiljøer ude og inde tilbyder i høj grad børnene en bred vifte af sproglige læringsmuligheder og aktiviteter.
- De fysiske læringsmiljøer ude og inde tilbyder i nogen grad børnene en bred vifte af kropslige læringsmuligheder og aktiviteter.

Det ses, at medarbejderne er indlevende og nysgerrige i deres kommunikation med børnene og som udgangspunkt er de fleste gode sproglige rollemodeller, i det de ofte følger børnenes interesser, holder pauser og hjælper barnet med at sætte ord på sin omverden. Der ses dog en variation blandt medarbejderne i fht. hvor systematisk og tydeligt det foregår. Det ses i nogen grad, at medarbejderne agerer rollemodeller i fht. bevægelse og brug af kroppen. Der er masser af muligheder for bevægelseslege indenfor, men jeg ser ikke medarbejderne gå foran i fht. de mere grovmotoriske bevægelseslege. Der ses mere sansemotoriske, men stillesiddende lege indenfor, som leg med kartoffelmel, vand på badeværelset og der males i værkstedet. På legepladsen ses det mere, at de voksne initierer og inspirerer til de grovmotoriske lege, såsom at cykle, køre på motorcykel og gynge. Der er god tid og rum til at arbejde med børnenes selvhjulpenhed, f.eks. høres 'vaskehændersangen' på badeværelset og den voksne sidder på en lav stol ved vasken og guider børnene. Som nævnt i rapporten fra sidste år ses det i år på en stue, at formiddagsmaden er smurt på forhånd og frugten skæres oppe ved vognen. Jeg tænker her på jeres ønske om at børnene bruger deres krop og sanser endnu mere i rutinerne. Det fysiske læringsmiljø inviterer til både sproglig aktivitet og bevægelseslege – i den ene afdeling har man f.eks. et flot motorikrum, som godt nok er lukket under observationen og i den anden afdeling er der i flere rum muligheder for mere fysisk udfoldelse. Alle stuer har madras – men som i udgangspunktet er til at sidde og læse i. Der er fine billeder i legezonerne, bøger i børnehøjde, børnenes malerier og produktioner, tavle med billeder og sange af det fugletema, som kører i hus 99 o.m.a., til inspiration til samtale og kommunikation med store og små. Noget pynt sidder dog forholdsvis højt oppe og i voksenhøjde.

I den faglige dialog fremgår det, at Til samling er aktiviteterne ofte at synge og tale om fokusord. Det prioriteres at der hver dag læses for børnene, at sproget stimuleres, at sætte ord på børnenes følelser, at italesætte hvad de voksne gør, og en kontinuerlig øvelse i at sætte ord på tingene. Der er lavet manuskripter i overgangen, som hjælp til, hvad kan man sige til børnene og med konkrete handleforslag. Mange manglede konkrete redskaber til hvad man kan sige til børnene og det er der sket en udvikling med, fortæller medarbejderne. F.eks. har medarbejderne optaget video i garderoben og set på om de gør det, de tror, de gør. Det viste sig, at der blev talt for meget og den voksne glemte mere at lytte. Der er også optaget video af måltidet og denne form for dokumentation hjælper i fht. at sikre at alle børn får samme tilbud uanset stue. Personalet vil rigtig gerne lære og man hjælper hinanden. De to huse har ved sammenlægningen været forskellige steder i brugen af sprograppen – nogen huse har brugt det i større eller mindre grad og der er ikke en fælles tilgang lige nu, det skal drøftes endnu mere. 'Huskesætningerne' som hænger på væggene til de voksne handler både om relationer og om sprog, og forældrepræsentanten bliver glad over at se de gode mål og en dagsorden for samspillet med børnene. samtidig er det også rådsom forældrene kan bruge. Institutionen har 2 sprogansvarlige og i klyngen arbejdes i et fælles sprognetværk. En fælles uddannelsesdag i klyngen før corona omkring legemanuskripter har sat mange refleksioner i gang hos personalet og der er ønske om at få flere manuskripter i legezonerne både inde og

ude. Generelt har ledelse og personale ønsker og ideer på tegnebrættet i fht. at kunne optimere arbejdet med sprog og bevægelse i de fysiske rammer, men der er også fokus på ikke at sætte for mange tiltag i gang på samme tid efter en sammenlægning.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Drøft med hinanden, hvordan man er en god sproglig rollemodel og hvordan I kan gå mere foran i fht. bevægelseslege. Fortsæt med at få implementeret sprograppen i alle grupper. Drøft med hinanden, hvordan I kan udvide måltidspolitikken til også at gælde formiddagsmaden.

Forældresamarbejde

Vurdering

Det vurderes på baggrund af den faglige dialog, at institutionen skal vedligeholde indsatsen

Begrundelse

I den faglige dialog kommer det til udtryk, at:

- Dagtilbud og forældre har i høj grad en ligeværdig og konstruktiv dialog om børnenes trivsel, læring og udvikling.
- Det er i høj grad tydeligt for forældrene, hvad de kan forvente af dagtilbuddet, og hvad dagtilbuddet forventer af dem.
- Forældrene møder i hverdagen i høj grad medarbejdere, der er i mødekommende, og som samarbejder med forældrene i forhold til at understøtte barnets læring i familien.
- Dagtilbuddet inviterer i høj grad forældrene ind i et mere intensivt og systematisk samarbejde om børn, der i kortere eller længere perioder har behov for et særligt fokus for at trives, lære og udvikle sig.
- Forældrerådet/forældrebestyrelsen kender og inddrages i nogen grad i deres opgaver.

I den faglige dialog fremgår det, at Personalet og forældrepræsentant fortæller om det vigtige møde, når børnene afleveres og hentes i vuggestuen. Personalet er i mødekommende og interesseret i samarbejdet med alle forældre og rykker gerne rundt i husene alt efter, hvor der er behov for særlige indsatser med børn og forældre. Når det lille barn starter i vuggestue arbejdes der systematisk med at barn og forældre får en god start. Det gøres bl.a. ved: - opstartsmøde - i den første tid sammen med barnet og forældrene skabes tryk og tillid - løbende samtaler, med mulighed for råd og vejledning fra personalet, det gælder også i fht. andet sprogs forældre - opfølgningssamtale - brug af AULA med billeder og tekst til de nye forældre Institutionen har en velkomstpjece, som skal opdateres til den nye institution. Hvis et barn ikke trives handles der hurtigt, så man får talt med forældrene om, hvad der kan være på spil. Dermed kan personalet bedre tage sig af barnet. Det er vigtigt for børnenes trivsel, at personale og forældre har tillid til hinanden. Når forældrene indkaldes til samtaler er der altid en dagsorden. Der holdes samtaler i opstarten, ved overgangen til børnehaven eller som opfølgning på TOPI eller Sprogtrappen. En gang årligt afholdes forældre møde og på sidste møde havde personalet lavet en video af børnenes dagligdag, som vises til forældrene. Der afholdtes fælles julearrangement, som var en succes efter sammenlægningen. Nyt forældreråd er valgt, men ikke alle mødte op. Vi drøfter, hvad der evt. skal til for at få flere forældre til at deltage ved møderne. Bl.a. kunne det være godt med billeder i garderoberne af forældrerådet, mere tydelighed ved hjælp af en form for årshjul for møderne med eventuelle temaer, en drøftelse af hvad forældrerådet helt konkret kan stå for eller hjælpe med til. Det giver overblik og forældrene ved, hvad der er på programmet. Forældrerådet er dog endnu meget nyt pga. af sammenlægningen sidste år. Institutionen har også garantipladser, som gør at nogle forældre ikke bliver så længe og det betyder, at der ofte starter nye familier. Det er rart, at forældrene kan møde hinanden i garderoben, 'hænge ud' på legepladserne og snakke med hinanden eller at de sætter signed og leger med, fortæller både medarbejdere og forældrepræsentant. Der kan indimellem mangles lidt på AULA, men forældrepræsentanten ser hellere, at personalet bruger tiden på børnene og derfor skal kommunikationen i dagligdagen på AULA give mening hele vejen rundt.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Drøft hvordan forældrerådsmedlemmer og -arbejde kan blive mere tydeligt for alle forældre.

Sammenhæng i overgange

Vurdering

Det vurderes på baggrund af den faglige dialog, at institutionen skal vedligeholde indsatsen

Begrundelse

I den faglige dialog kommer det til udtryk, at:

- Dagtilbuddet arbejder i høj grad systematisk med at sikre, at børn får en god overgang fra hjem til dagtilbud.
- Dagtilbuddet arbejder i høj grad systematisk med at sikre, at børn får en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud.
- Dagtilbuddet arbejder systematisk med at sikre, at børn får en god og sammenhængende overgang fra dagtilbud til KKFO og skole.
- Forældrebestyrelsen inddrages i nogen grad i arbejdet med at skabe gode og sammenhængende overgange for børn fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidshjem og skole.
- Dagtilbuddet deltager i Stærkt Samarbejde med skolen/KKFO'en og forholder sig aktivt og reflekterende til målene i samarbejdsaftalen.

I den faglige dialog fremgår det, at i overgangen fra hjem til vuggestue tilbydes et tæt forældresamarbejde med en opstartssamtale. I arbejdet med Tryghedscirklen er der fokus på, at det både er børn og forældre, som der skal tages hånd om i opstarten og sammen med de pågældende forældre laves en plan, som kan justeres løbende. De første dage tager en fast voksen imod, men gradvist skal andre voksne kunne tage sig barnet. Forældrerepræsentanten genkender medarbejdernes fortælling om indkøringen og oplever opstarten meningsfuld, fleksibel og rigtig fin. Hvis barnet ikke trives eller barnet er meget ked af det ringer man altid sammen og hvis ikke der ringes, så er det fordi det går godt. Medarbejderne fortæller, at selvom man har indkøring, så skal barnet være med i aktiviteterne. Det giver mulighed for at barnet kan spejle sig i de andre børn. Der laves overlevering i AULA flere måneder inden barnet skal videre, forældrene tilbydes en samtale med en gennemgang af hvad børnene skal øve sig på inden børnehavestart. Derudover taler man med forældrene om hvad børnehaven er og opfordrer til besøg. Vuggestuen går selv på besøg i de nærliggende børnehaver. Børnene afslutter vuggestuen og får billeder og en tak for tiden i vuggestuen. Medarbejderne ønsker at få samlet de ældste vuggestuebørn på tværs af relationer, fællesskaber, sociale kompetencer m.v. og dette ønskes opstartet så hurtigt som muligt efter CIP-projektet. Der er masser af gode erfaringer fra den ene afdeling, som kan bringes i spil. Vi taler om at overgangene kunne blive et punkt på forældrerådsmødet fremadrettet. Der skal laves en velkomst-pixie til nye forældre, som også beskriver overgangene i huset.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Institutionen skal fortsætte det gode arbejde og fortsat løbende udvikle deres pædagogiske praksis.

Evalueringskultur

Vurdering

Det vurderes på baggrund af den faglige dialog, at institutionen skal justere indsatsen

Begrundelse

I den faglige dialog kommer det til udtryk, at:

- Dagtilbuddet arbejder i høj grad systematisk med trivselsvurderinger og opfølgning.
- Dagtilbuddet arbejder systematisk med sprogvurderinger og opfølgning.
- Dagtilbuddet arbejder i høj grad systematisk med at sikre ensartethed i kvaliteten af den pædagogiske praksis på tværs af stuer, afdelinger og matrikler.
- Der er i nogen grad etableret en evalueringskultur i dagtilbuddet, som udvikler og kvalificerer det pædagogiske læringsmiljø.
- Dagtilbuddet arbejder i nogen grad med at inddrage børnenes perspektiver i den løbende dokumentation og evaluering.

I den faglige dialog fremgår det, at Alle børn TOPI-vurderes. Det beror på en teknisk fejl, hvis der mangler nogle stykker i det ene hus. Der er på nuværende tidspunkt ikke en fælles tilgang til Sprogtrappen lige nu, det skal derfor drøftes yderligere. Der arbejdes med at sikre en ensartet kvalitet ved hjælp af 'Strukturkur' og handleplaner. Dagsedler og den visuelle tavle på personalestuen med aktiviteter og organisering er med til at ressourcerne fordeles ligeligt og medarbejderne hjælper hinanden, når der er behov. På to aftenmøder har medarbejderne arbejdet med 'strukturkuren', et værktøj som kræver rigtig meget personaleinddragelse. Det gør også, at man ikke bagefter kan komme og sige, at det ved man ikke noget om, for de konkrete handleplaner er nedskrevet i fællesskab, fortæller medarbejderne. Derudover har alle medarbejdere været til trivselsamtale hos den pædagogiske leder. Medarbejderne evaluerer og justerer på den pædagogiske praksis på refleksionsmøderne. Der afholdes møder for vikarerne, så de bliver ordentligt introduceret til praksis, der arbejdes med inddragelse og gennemsigtighed i sammenlægningsperioden og når det hele kører på stuerne, så skal personalet have fokus på legepladsen. Institutionen er i gang med SMTTE-modeller og udviklingsplaner, men det er ikke alle medarbejdere der kan lave SMTTE, men alle skal lære at skrive ned i aktivitetsplanerne og senere også i SMTTEn. Vi er nu et andet sted end vi var for år siden og alle skal øve sig. En ny fælles kultur er i gang med at blive skabt, fortælles det. Bl.a. video anvendes som pædagogisk dokumentation.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Institutionen er rigtig godt i gang med at få etableret sig som én institution og med en fælles evalueringskultur, men institutionen har stadig lidt vej indtil det har sat sig spor alle steder i praksis.

Institutionens kommentarer

Institutionens beskrivelse af opfølgning på sidste års tilsyn

Her beskriver institutionens leder i korte træk, hvordan institutionen har arbejdet med opfølgning og eventuelle anvisninger i perioden siden sidste tilsyn

Siden forrige tilsyn har der været fokus på en fælles vurdering og opfølgning under sammenlægning af Hørgården og Sundholm. Der er bl.a. blevet arbejdet med læringsmiljøerne og fokus på ergonomi for Hørgården. Ved denne dialog for Hørgården, var den oprindelige leder, Morten på dette tidspunkt ikke tilstede. Christina fra Sundholm foretog dialogen for daværende leder. Sundholm har arbejdet med og formuleret en beskrivelse til Evalueringsmaterialet for sammenlægning som blev anbefalet af tidligere pæd. konsulent.

Institutionens kommentarer til dette års tilsynsrapport

Institutionens kommentarer til tilsynsrapporten udarbejdes i institutionens forældreråd/den selvejende bestyrelse, hvor institutionen er repræsenteret med både et forældre-, et medarbejder- og et ledelsesperspektiv. Kommentarerne er således et udtryk for en tilbagemelding fra den samlede institution.

Hvilke resultater vil institutionen fremadrettet være særligt optaget af at ændre?

Vi er altid optaget af at kigge løbende på vores læringsmiljø. Vi vil have en særlig opmærksomhed på vores morgensamling og justere løbende.

Hvordan vil institutionen imødekomme tilsynets eventuelle anvisninger på opfølgende tiltag?

Tilsynsrapporten er en del af vores arbejdsredskab i vores daglige pædagogiske arbejde. Den er med til at sikre og fastholde os i vores udviklingsarbejde. Det betyder at vi genbesøger løbende tilsynsrapporten på vores personalemøder.

Hvordan vil institutionen sikre, at en positiv udvikling fastholdes?

Gennem løbende refleksion og fastholdelse vores pædagogiske udviklingsarbejde med Tryghedscirklen samt fokus på relationskvalitet.

Bilag 1: Institutionens selvregistrering

Forud for tilsynsbesøget har den pædagogiske leder eller institutionslederen udfyldt en selvregistrering, der omhandler lovgivningsmæssige eller kommunale minimumskrav. Det er præciseret i parentes, hvis et spørgsmål kun gælder udvalgte målgrupper og ikke hele 0-18 års området.

Spørgsmål i selvregistrering	Lederens svar
Er de forsikringsmæssige forhold vedrørende institutionen afklaret?	Ja
Overholder institutionen Københavns Kommunes anbefalinger vedrørende sovende børn i dagtilbud og brug af seler? (0-5-års institutioner)	Ja
Overholder institutionen reglerne for befordring af børn?	Ja
Overholder institutionen kravene i bekendtgørelse om legetøjsstandard?	Ja
Overholder institutionen reglerne om røgfri miljøer?	Ja
Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om hygiejne i dagtilbud?	Ja
Overholder institutionen hygiejneregler for køkkener i børnei institutioner?	Ja
Overholder den mad, der serveres i institutionen, de gældende nationale og kommunale retningslinjer? (0-5-års institutioner)	Ja
Er der gennemført madvalg i institutionen inden for de sidste 2 år? (0-5-års institutioner)	Ja
Har institutionen udarbejdet og offentliggjort en pædagogisk læreplan med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, de seks læreplanstemaer og mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring? (0-5-års institutioner)	Ja

---

Indsæt link til institutionens pædagogiske læreplan (0-5-års institutioner)	Vuggestuen Hørgården
--	----------------------

Har i institutionen inden for de seneste to år gennemført og offentliggjort en evaluering af arbejdet med læreplanen med udgangspunkt i de pædagogiske mål? (0-5-års institutioner)	Ja
--	----

Indsæt link til seneste evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan (0-5-års institutioner)	Vuggestuen Hørgården
--	----------------------

Har i institutionen valgt at arbejde med temaerne i den pædagogiske læreplan for dagtilbud i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart?? (6-9-års institutioner)	Ikke besvaret
---	---------------

Har i institutionen valgt at arbejde med de seks kompetenceområder, der gælder for børnehaveklassen, i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart? (6-9-års institutioner)	Ikke besvaret
--	---------------

Har KKFO'en udarbejdet en børnemiljøvurdering inden for de sidste to år? (6-9 års institutioner)	Ikke besvaret
---	---------------

Lever i institutionen op til Københavns Kommunes målsætninger for KKFO'er? (6-9-års institutioner)	Ikke besvaret
---	---------------

Lever i institutionen op til Københavns Kommunes målsætninger for fritidscentre? (10-18-års institutioner)	Ikke besvaret
---	---------------

Er i institutionens lukkedage planlagt i overensstemmelse med Københavns Kommunes retningslinjer for lukkedage? (0-9-års institutioner)	Ja
--	----

Hvor mange pædagogiske dage har institutionen afholdt i det forløbne år?	
--	--

Er der gennemført en APV - herunder også ift. kemi og kemisk risikovurdering - i institutionen inden for de sidste to år? Ja

---

Hvornår fik institutionen sidst gennemført hygiejnetilsyn? 01-03-2022
(0-5-års institutioner)

Er der særlige sundhedsmæssige problemstillinger i institutionen? Nej

---

Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om medicingivning? Ja

---

Overholder institutionen Københavns Kommunes retningslinjer for journalisering, arkivering og brug af netværksdrev? Ja

---

Har institutionen en beredskabsplan? Ja

Gennemføres der to årlige brandøvelser i institutionen? Ja

Følges brandøvelserne op af en skriftlig evaluering? Ja

Gennemføres daglig visuel inspektion af legepladsen? Ja

Gennemføres kvartalsvis driftsinspektion af legepladsen? Ja

Er der gennemført legepladsinspektion af legepladsteamet inden for de sidste tre år? Ja

---